ИСКРА ДИМИТРОВА
ISKRA DIMITROVA

Искра Димитрова
Iskra Dimitrova

MEMENTO MORI

8. 05. - 9. 06 1997

МУЗЕЈ НА СОВРЕМЕНАТА УМЕТНОСТ СКОПЈЕ
SKOPJE MUSEUM OF CONTEMPORARY ART
REPUBLIC OF MACEDONIA

Колку и да беше модернистичкиот простор искривен, поделен, неизвесен, колку и да беше исполнет со критичко-цинична и самоуништувачка енергија, сепак беше простор во кој животот грчевито се бореше за своите "вистини" и "идеали". Тоа беше простор на подвизи и скандали, на пробиви и шокови, на контемплација и исмејување, на ветување и нихилизам, на "проективност" и "судбина". За разлика од модернистичкиот, постмодернистичкиот простор е дефанзивен: во него животот како да се повлекува пред сознанието дека во светот ништо судбинско не се случува и дека "вистината" не е ништо друго туку само една "корисна фикција спрема која се управуваме" (Ниче). Фактот дека денес во ликовната уметност, барем што се однесува до македонската, сè повеќе, пред сè, меѓу младите уметници се чувствува определбата кон темни, запуштени, руинирани, заборавени простори, зборува за длабоката меланхолија и осаменост што уметникот ги живее.

Искра Димитрова во своите мултимедијални проекти како појдовна точка, речиси секогаш, го има темниот, издвоениот простор. Во него таа ги вградува, ги инсценира и ги изведува своите фантазми, стравови, опсесии. За нејзините дела, настанати меѓу 1991 и 1995. се врзува еден силен наративен и алегориски импулс. Во нив се "раскажува" за женскиот принцип на начин близок на ритуалните и посветените процесии. Се иницира обредна сцена во која се одвива "ритуалната" постапка. Просторот на нарацијата е заокружен во една структурирана знаковност (ромб, куќа, мајка, свето место), а употребениот материјал (волна, брашно, тесто, огин и нивните сетилни квалитети: мекост, топлина, мирис) се кондензира во еден симболичен свет на предаденост чие значење се активира со непосредното присуство на телото како гест, обред, ритуал. Потенцирајќи ја процесуалноста, перформативноста, посветеноста Искра Димитрова внесува една поинаква чувствителност во уметничката постапка: "мекост", просветленост, продуховена "еруптивност", мистичност.

Во нејзините мултимедијални реализации што датираат од последниве години се намалува наративниот импулс во изведбата. Ритуалното присуство на телото на авторката сега се заменува со статичноста на нејзиниот двојник (одливка на телото на авторката во тесто или восок). Се понира во најдлабоките простори на психата: претставата на двојникот е претстава на животот и смртта, а просторот во кој "пулсира" згрченото "тело" на двојникот, со сета своја мистичност и тајновитост, е напуштен, руиниран, заборавен простор.

Интересот на Искра Димитрова се потиснатите, скриените места на човечката психа: оттаму митската, архетипската симболика во нејзиниот исказ. Оттаму потребата за сценичност, но не како можност за експонирање, туку егзистирање, зашто за неа делото е како жива материја којашто таа ја "раѓа", а не ја создава: ја "раѓа" со сопственото тело како што се раѓаат животот и смртта.

Една од битните карактеристики на делото на Искра Димитрова е нејзиното користење на "ритуалната" постапка. Овој начин на изразување инклинира кон "ритуалните" модели на перформансот и телесната уметност , но за разлика од нивната агресивна,

However much distorted, divided and erratic the modernist space may have been, however much it may have been filled with a critical, cynical and self-destructive energy, it was nevertheless a space where life fought dramatically for its 'truths' and 'ideals'. It was a space of feats and scandals, of breakthroughs and shocks, of contemplation and ridicule, of promise and nihilism, of 'projectivity' and 'destiny'. Unlike the modernist, the postmodernist space is defensive: life there seems to recoil before the awareness that nothing significant takes place in the world and that the "truth" is nothing other than "a useful fiction according to which we direct ourselves" (Nietzsche). The fact that the present-day visual arts — at least as far as Macedonia is concerned — show an increasing tendency, primarily among young artists, towards dark, desolate, decrepit or abandoned spaces, speaks of the profound melancholy and solitude which the artist experiences.

In her multimedia projects, Iskra Dimitrova nearly always takes the dark isolated space as a starting point. There she incorporates, stages and performs her phantasms, fears and obsessions. A strong narrative and allegorical impulse is connected with her works, executed between 1991 and 1995. They 'tell the story' of the female principle in a manner akin to ritual and religious ceremonies. A scene of rites is initiated in which the 'ritual' procedure takes place. The space of narration is enclosed within a structured system of signs (rhombus, house, mother, sacred place), and the materials used (wool, flour, dough, fire and their sensory qualities: softness, warmth, odour) are condensed in a symbolic world of dedication whose meaning is activated through the direct presence of the body as a gesture, rite, ritual. By emphasizing process quality, performance and dedication, Iskra Dimitrova introduces a different kind of feeling in the artistic act: 'softness', enlightenment, spiritual 'eruptivity', mysticism.

Dimitrova's multimedia works dating from recent years show a decrease in the narrative impulse. The ritual presence of the artist's body is now replaced by the static quality of her double (the cast of the artist's body in dough or wax). There is delving into the deepest recesses of the psyche: the representation of the double is a representation of life and death, and the area in which the contorted 'body' of the double 'pulsates' in all its mysticism and elusiveness is an abandoned, decrepit, forsaken space.

Iskra Dimitrova's interest is concentrated on the repressed, hidden places of the human psyche: hence the mythical, archetypal symbolism of her expression. Hence the need for scenic quality, but not as an opportunity for display, but for existence, as for her the work is like living matter which she does not create, but 'gives birth' to: she 'gives birth' to it with her own body, just as life and death are 'born'.

One of the essential features of Iskra Dimitrova's work is her use of the 'ritual' approach. This means of expression tends towards the 'ritual' models of performance and body art, but unlike their aggressive, provocative and extensive energy, the 'ritual' approach of Dimitrova is characterized by a discreet poetic-mythical

Олтар - отвор, 1995 / An Altar - Aperture, 1995

провокативна и екстензивна енергија кај Искра Димитрова "ритуалната" постапка се одликува со една дискретна, затворена во себе си, поетско-митска димензија. Додека во делата од 1991-1995 "ритуалното" присуство на телото на авторката е носечкиот елемент, во најновите дела тоа се заменува со присуството на двојникот. Одливките на телото во восок во себе ги содржат скриените импулси на телото на начин што е соодветен на индивидуалната психодрама на авторката. Но ова не е ниту нарцистичко ниту експресионистичко изразување на себе си туку е дел од однесувањето на авторката кое може да се чита како архетипско. Тоа го подразбира преместувањето на она што е лично, персонално на едно општо ниво на значење. Одредена паралела во оваа смисла може да се најде, но се разбира со сосема поинакви конотации, во толкувањето што Улмер го дава за перформансот и неговата поврзаност со шаманизмот: "Парадоксот на стратегијата на шаманистичкиот перформанс што е мошне значајно за современата промена е преместувањето на опозицијата субјективно-објективно, приватно-јавно. Така она што се чини дека е апотеоза на егоизмот и нарцизмот, всушност е нешто сосема друго"[1)]

Memento mori

"Ние сме дисконтинуирани битија,
поединци кои умираат осамени
во една несфатлива авантура,
но сепак чувствуваме копнеж
за изгубениот континуитет" (Батај)

Најновиот проект на Искра Димитрова "Memento mori"[2)] конципиран и изведен во "скривниците" на Музејот е еден вид на просторно впишување на идејата за смртта. Сè е во функција на оваа идеја: напуштањето на изложбените простории на Музејот; изолираната позиција на просторот во "подрумскиот" дел на Музејот; скалите по коишто се симнуваме; недостапноста на природна светлина; звучната изолираност; издвоеност, темница... како во гробница ...Вовлечени сме во ритуалот за "апсорбирање на смртта"[3)] : смртта ослободена од своето инструментално-секојдневно значење и подигната на нивото на симболичка размена.

Танатометаморфоза, Bridal Chamber (Невестинска соба) и Remains (Остаток) се три ситуации на доживување и на соочување со смртта. Танатометаморфоза- црна соба со црно тело (труп); Bridal Chamber - бела соба со бело тело (душа); Remains - бела соба со згрчено тело (труп или фетус?).

Искра Димитрова: "Да се направи одлиька од своето тело е

dimension, enclosed within itself. While in her works from 1991 to 1995 the 'ritual' presence of the artist's body was the fundamental element, in her more recent works it is replaced by the presence of her double. Her body's casts in wax carry the hidden impulses of the artist's body in a way which corresponds with her individual psychological drama. Yet this is by no means a narcissistic or personal expressionist idiom; it is part of the artist's comportment, which may be interpreted as archetypal. It presupposes the displacement of what is personal or intimate onto a general plane of meaning. A certain parallel in this sense can certainly be found, but with utterly different connotations, in the interpretation Ulmer offers of performance and its links with shamanism: "The strategic paradox of the shamanistic performance, most significant for the contemporary shift, is its displacement of the subjective-objective, private-public opposition. Thus, what may seem to be the apotheosis of egotism and narcissism is in fact something quite different."[1]

Memento mori

"We are discontinued beings,
individuals who die lonely
in an incomprehensible adventure,
and yet we feel a yearning
for the lost continuity" (Bataille)

Iskra Dimitrova's most recent project, *Memento mori*,[2] conceived and carried out in the 'shelters' of the Museum, is a kind of spatial inscription of the idea of death. Everything serves this idea: the abandonment of the exhibition rooms of the Museum; the isolated position of the space in the subterranean part of the Museum; the stairs which we must descend; the inaccessibility to outdoor light; the isolation of sounds; separation, darkness... as if in a tomb... We are involved in a ritual of "absorption of death"[3]: death freed from its instrumental, everyday meaning and raised to the level of symbolic exchange.

Thanatometamorphosis, Bridal Chamber and *Remains* are three situations of experiencing and coming face to face with death. *Thanatometamorphosis*: black room with a black body (corpse); *Bridal Chamber*: white room with a white body (soul); *Remains*: white room with a contorted body (corpse or foetus?).

Iskra Dimitrova: "To make a cast of your own body is a wish to see your own death, your own corpse in a process of thanatometamorphosis, and also to see yourself in another situation of cre-

Таламос, 1996 / Thalamos, 1996

желба да се види сопствената смрт, сопствениот труп во процес на танатометаморфоза, но и да се видиш себе си во некоја друга ситуација на создавање на едно поинакво тело."

Танатаметаморфоза: црна соба со стаклен "ковчег" во кој е положена одливка од телото на авторката. Одливката е во природна големина, во анфас и е поставена во густа, црна течност. Тешката, мрачна претстава на смртта преку одливката ја изразува неподносливата тегоба пред лицето на смртта. Оваа одливка-"труп", затворена во болната, мрачна страна на доживувањето, делува отфрлено, напуштено. Тука не постои можност за трансцеденција. Тука смртта "ја доживуваме како "вистинска" неизбежност впишана во нашето тело.."[4]

Искра Димитрова: "Вечна е мечтата на човекот за вистински живот, вистинска осветеност дури по смртта".

Bridal Chamber (Невестинска соба)[5] : бела соба во чија воздушеста, нереална атмосфера (постигната со ефектот на ултравиолетовата светлина и мекоста и отсјајот на малонот што го исполнува долниот дел од собата) "лебди" бела одливка. Оваа одливка со својата транспарентна, бестежинска состојба нè повлекува до невидливите граници на нашата желба за едно поинакво доживување на смртта. Желбата да се ослободиме од траумата на смртта е исто толку силна како и свеста за нејзината неизбежност. Хегел зборува за двојното чувствување на смртта во христијанството: постои природна смрт на природното тело, но во исто време таа е и "најголема љубов", "крајно откажување од себе си поради Другиот". Тука "умира смртта", а "крајот се претвора во возвишеност, во свеченост..."

Искра Димитрова: "Мојот почеток е и мој крај"

Remains (Остаток): бела соба во чиј агол "пулсира" згрченото тело на двојникот. Пред него се наоѓа мермерна плоча на која се испишани зборовите: reenter, rembrace, reassimilate, reboil, redissolve, repose, rebury, regenerate, revive, reawaken, repurify, reaffirm, reexperience, reprocess, recircle. "Мојот почеток е и мој крај" или раѓањето е само еден вид на смртта - или можеби обратно!

Криптозофијата на Искра Димитрова колку и да е поетски обоена, колку и да упатува на некои општи парадигматичко-симболички места (симболиката на кругот), сепак делува тегобно. И токму тука лежи парадоксот на доживувањето на смртта на што амбиентот *Memento mori* алудира: секојдневно опкружени со смртта ние веќе не ја забележуваме. "Секаде прогонувана и цензурирана, смртта од секаде извира. Не повеќе како апокалиптичен фолклор, онаква каква што можела да ја опседнува живата фантазија на одредени епохи -туку токму лишена од секаква имагинарна супстанца, таа преминува во најбаналната реалност и за нас ја поприма формата *на самиот принцип на реалноста* кој управува со нашиот живот".[6]

"Мојата смрт секаде, мојата смрт која сонува"[7]

Лилјана Неделковска

БЕЛЕШКИ:

[1] Gregory L. Ulmer, Performance: Joseph Beuys во: Applied Grammatology, The Johns Hopkins University Press, Baltimore, 1985

[2] □Спомни си за смртта , средновековни карневали организирани со цел луѓето да се потсетат на постоењето на смртта - на што се повикува Искра Димитрова

[3] Žan Bodrijar, Simbolička razmena i smrt, Dečje novine, Gornji Milanovac, 1991

[4] исто

[5] Bridal Chamber-ритуален обред на иницијација во гностицизмот

[6] Žan Bodrijar, Simbolička razmena i smrt

[7] исто

ating a different body."

Thanatometamorphosis: black room with a glass 'coffin' in which a cast of the artist's body is placed. The cast is life-size and full-faced, so placed as to 'sink' into the dense, black liquid which surrounds it. The gruesome, dismal representation of death through the cast expresses the unbearable distress of facing death. This 'corpse'-cast, enclosed within the sullen, sickly, dark side of experience, looks rejected, deserted. There is no possibility of transcendence here. Here we "experience death as a 'real' inevitability imprinted into our body".[4]

Iskra Dimitrova: "Eternal is the human yearning for real life, real awareness only after death."

Bridal Chamber[5]: white room in whose airy, unreal atmosphere (achieved through the effect of ultraviolet light and the softness and reflection of *malon* synthetic wool which fills the lower part of the room) there 'floats' a white cast. This cast, with its transparent, weightless state, attracts us towards the invisible borders of our wish to experience death in a different way. Our wish to free ourselves from the trauma of death is as strong as the awareness of its inevitability. Hegel speaks of the dual feeling of death in Christianity: there is natural death of the natural body, but at the same time it is "the greatest love" and "the ultimate renouncement of oneself because of the Other". Here "death dies", and "the end turns into sublimity, into solemnity..."

Iskra Dimitrova: "My beginning is also my end."

Remains: white room in whose corner there 'pulsates' the contorted body of the double. A marble tablet can be seen in front of the body on which the following words are written: *reenter, reembrace, reassimilate, reboil, redissolve, repose, rebury, regenerate, revive, reawaken, repurify, reaffirm, reexperience, reprocess, recircle*. 'My beginning is also my end', or birth is only a specific form of death - or, maybe, the other way round!

Despite its poetic overtones, despite its references to certain general paradigmatic and symbolic situations (the symbolism of the circle), Iskra Dimitrova's cryptosophy gives an odious impression. And it is precisely here that the paradox of the experience of death lies, to which the *Memento mori* environment alludes: surrounded by death every day, we no longer notice it. "Persecuted and censored everywhere, death springs from everywhere. This time no longer as apocalyptic folklore — the kind that could preoccupy the imagination of certain epochs — but, deprived of any imaginary substance whatsoever, it turns into the most banal reality and takes the form *of the very principle of reality* that governs our lives."[6]

"My death everywhere, my death that dreams"[7]

Liljana Nedelkovska

NOTES

1. Gregory L. Ulmer, 'Performance: Joseph Beuys', *Applied Grammatology*, Johns Hopkins University Press, Baltimore, 1985.
2. *Remember that you must die*, mediaeval carnivals organized with the purpose of reminding people of the existence of death, to which Iskra Dimitrova refers.
3. Žan Bodrijar, *Simbolička razmena i smrt* (Jean Baudrillard, *L'Échange symbolique et la mort*), Dečje novine, Gornji Milanovac, 1991.
4. *Ibid.*
5. *Bridal Chamber*, initiation ritual in Gnosticism.
6. Žan Bodrijar, *op. cit.*
7. *Ibid.*

Memento mori

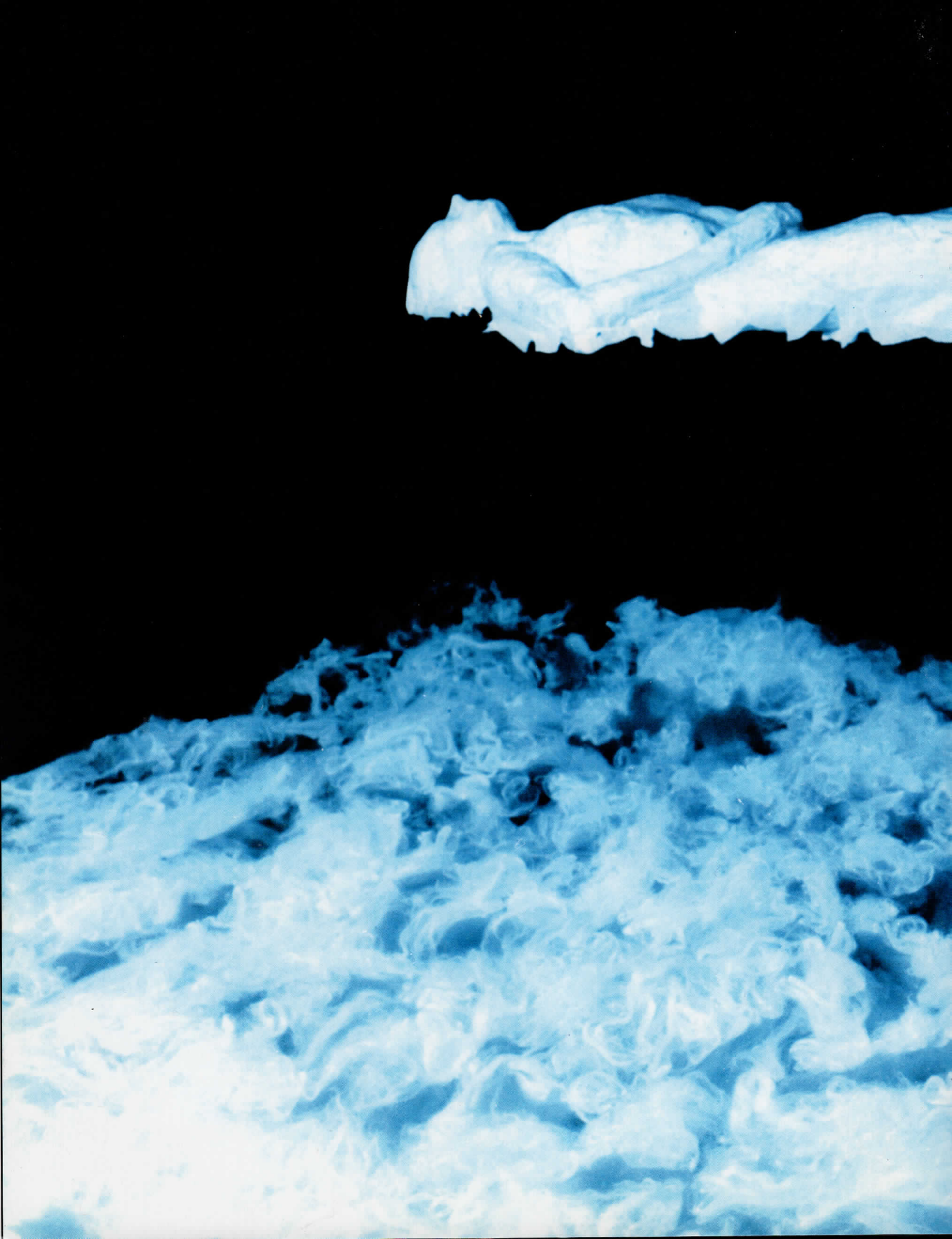

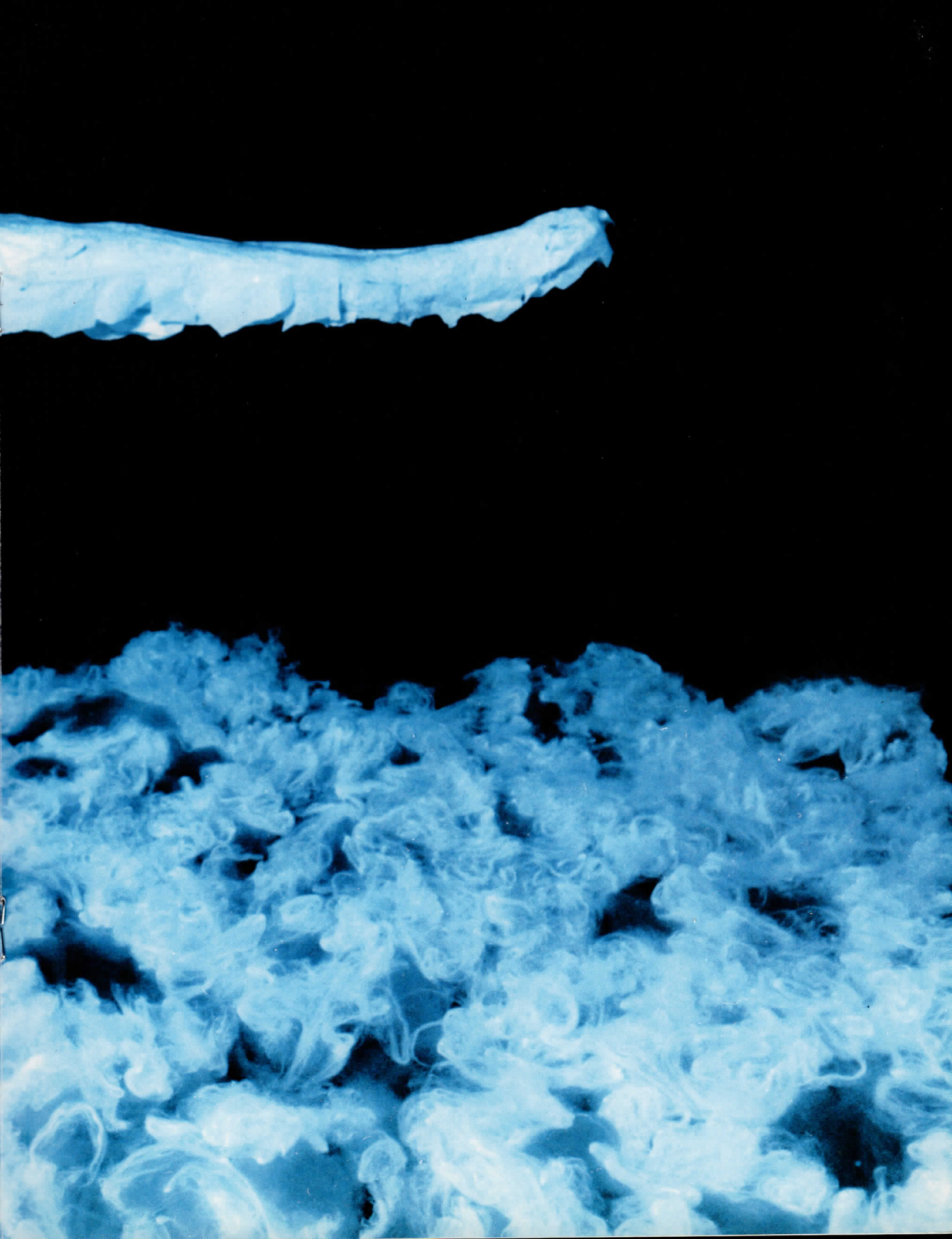

REVIVE
REAWAKEN
REPURIFY
REAFFIRM
REEXPERIENCE
REPROCESS
RECIRCLE

REPROCESS
RECIRCLE

стр. 6/7, Танатометаморфоза, 1997, стакло, восок, вода, масло, светлина
page. 6/7 Thanatometamorphosis, 1997, glass, wax, water, oil, light

стр. 8/9 Невестинска соба, 1997, хартија, малон, ултравиолетова светлина
page. 8/9 Bridal Chamber, 1997, paper, malon, ultraviolet light

стр. 10 Remains, 1997, восок, мермер, вар, светлина - I фаза
page. 10 Remains, 1997, wax, marble, lime, light - I phase

стр.11 Remains, 1997, восок, мермер, вар, светлина - II фаза
page. 11 Remains, 1997, wax, marble, lime, light - II phase

стр. 12 Танатометаморфоза, 1997, детаљ
page. 12 Thanatometamorphosis, 1997, detail

ИСКРА ДИМИТРОВА

Родена е во Скопје 1965.
1987 - Дипломирала на Филозофскиот факултет во Скопје
1990 - Дипломирала на Факултетот за ликовни уметности во Скопје
Во 1993. престојува во САД, Мадисон - ArtsLink residency program.

Адреса: Пржино 30, 91000 Скопје, Македонија
тел. (389 91) 11 21 88 ; факс. (389 91) 26 33 55
e-mail: iskrad@soros.org.mk

Самостојни изложби (мултимедијални проекти)
1997 - "Memento mori", Музеј на современата уметност, Скопје
1996 - "Thalamos V", Галерија "Мирослав Краљевиќ", Загреб
- "Thalamos III", Rochdale Gallery, Манчестер, Англија
1994 - "Бакарен котел раѓа (одгледува) меси (преврива) леб гради", Младински културен центар, Скопје
1993 - "Пајак мајка", Old Firehouse Gallery, Медисон, САД
- "Женско-неред...", Уметничка галерија, Скопје
1992 - Мултимедијален проект, Куршумли Ан, Скопје
1991 - "Сарансака", Тврдина Кале, Скопје

Групни изложби (избор)
1996 - 5. интернационално триенале на екологија и уметност "Natura Mortua", Марибор, Словенија
- "Liquor Amnii", изложба на десет уметнички од Македонија и од САД, Чифте амам, Скопје
- "Вдишувања-издишувања", Галерија "Апотека на степеницама" на изложбата 2. југословенско ликовно биенале на млади, Вршац, Југославија
- CD ROM "Икона на сребро", Втора годишна изложба на SCCA, Скопје
1995 - "Expedition/Exhibition", Artpool, Будимпешта
- "9 1/2: Нова македонска уметност", Музеј на современата уметност, Скопје
1994 - "Image box", Прва годишна изложба на SCCA, Скопје
- Меѓународен фестивал "Art as ritual, ritual as art", Софија, Бугарија
1993 - Биенале на млади, Музеј на современата уметност, Скопје

ISKRA DIMITROVA

Born 1965 in Skopje, Macedonia.
Graduated from the Faculty of Philosophy, 1988. in Skopje and from the Faculty of Fine Arts, 1990. in Skopje.

Address: Przino 30, 91000 Skopje, Macedonia
tel: (389 91)11 21 88; fax: (389 91) 26 33 55
e-mail: iskrad@soros.org.mk

Solo exhibitions (multi media projects)
1997 - "Memento mori", Museum of Contemporary Art, Skopje, Macedonia
1996 - "Thalamos V", Gallery "Miroslav Kraljevic", Zagreb, Croatia
- "Thalamos III", Rochdale Gallery, Manchester, England
1994 - "Brazen bowl...", Youth Cultural Centre, Skopje, Macedonia
1993 - "Spider Mother", Old Firehouse Gallery, Madison, USA
- "Female-disorder...", Art Gallery, Skopje, Macedonia
1992 - Multi media project, Kursumli An, Skopje, Macedonia
1991 - "Saransaka", fortress Kale, Skopje, Macedonia

Group exhibition (selection)
1996 - 5th International Triennal the Ecology and the Art "Natura Mortua", Art Gallery, Maribor, Slovenia
- "Liquor Amnii", exhibition of ten artists from Macedonia and USA, Cifte Amam, Skopje, Macedonia
- "Inhales-Exhales", Gallery "The Pharmacy on the Stairways" on the exhibition 2nd Yugoslav Biennial of Young Artists, Vrsac, Yugoslavia
- CD ROM "Icon on Silver", 2th Annual exhibition of Soros Centre of Contemporary Arts, Gallery Duplo, Skopje, Macedonia
1995 - "Expedition/Exhibition", Artpool, Budapest, Hungary
- "9 1/2: New Macedonian Art", Museum of Contemporary Art, Skopje, Macedonia
1994 - "Image box", First annual exhibition of Soros Centre of Contemporary Arts, Mala Stanica, Skopje, Macedonia
- International Festival "Art as ritual, ritual as art", Sofia, Bulgaria
1993 - 4th Youth Biennial, Museum of Contemporary Art, Skopje, Macedonia

ОДБРАНА БИБЛИОГРАФИЈА
SELECTED BIBLIOGRAPHY

1993

GERMANN, Patt, ArtsLink brings European artists to Madison, *S.D.Daily Leader*, Madison, 1.12.1993

ДИМИТРОВА, Искра, *Искра Димитрова, Мајски изложби на млади*, изд. Уметничка галерија, Скопје, 1993(cat.exh.)

1994

Ѓ(УРОВСКА), С(офија). Употреба на природни материјали, *Нова Македонија*, Скопје, 11.02.1994, 16902, 10

КОСТОВА, М., Ритуал на себеиспитување, *Вечер*, Скопје, 17.06.1994, 9591, 10

ПЕТКОВА, Станислава, ТОШЕВ, Георги, Скопска самодива гони демони из Бояна, *24 часа*, Софија, 27.06.1994

1995

ВЌЛЌЌ, Небојша, *Искра Димитрова*, изд. Младински културен центар, Скопје, 1995 (cat.exh.)

1996

DIMITROVA, Iskra. *Thalamos, Iskra Dimitrova*, изд. Galerija Miroslav Kraljević, Zagreb, 1996 (cat.exh.)

DIMITROVA, Iskra. Thalamos во: *5. mednarodni trienale ekologija in umetnost "Natura mortua"*, изд. Umetnostna galerija, Maribor, 1996 (cat.exh.)

ДИМИТРОВСКИ, Валентино. Аспекти на актуелната уметничка "сцена", Големото стакло, Скопје, 1996, 4, 7(4-8)

ЃУРОВСКА, С(офија). Не ја почитуваме поддршката, *Нова Македонија*, Скопје, 27.12.1996, бр.17938, стр.11

KOŠAN, Marko. Natura Mortua-Ars Vitalis, Delo, Ljubljana, 23.12.1996, 296, 7

KOŠČEVIĆ, Željko. Makedonci na kraju tisućljeća, Vjenac, Zagreb, 11.01.1996, 53, 17

НЕДЌЛКОВСКА, Лилјана." Другиот говор" на Искра Димитрова, *Големото стакло*, Скопје, 1996, 3, 37-39

ПИРКОВСКА, Конча. Чифте амам 2 и Liquor amnii, Големото стакло, Скопје, 1996, 4, 81(80-81)

ЧАУСИДИС, Никос. Враќање кон примарното свето (За творештвото на Искра Димитрова), *Lettre Internationale*, Скопје, 1996, бр.3, стр.104-115

FONDA, Aurora. Brez kopičenja!, Razgledi, Ljubljana, 11.12.1996, 23, 22

FRANCESCHI, Branko. Nevjestina soba Iskre Dimitrove, *Vjesnik*, ART, Zagreb, 1996

1997

ARSEM, Marilyn. Liquor amnii, Mobius, Boston, I-VI 1997, vol.14, 12-14

WONG, Linda. Liquor amnii, Sojourner, The Women's Forum, Boston, 1997, 6, 31(30-33)

издавач	publisher
Музеј на современата уметност	Museum of Contemporary Art
Самоилова б.б. 91000 Скопје	Samoilova b.b., 91000 Skopje, Macedonia
тел:(389 91) 11 77 35	tel: (389 91) 11 77 35
факс:(389 91) 11 01 23	fax:(389 91) 11 01 23
За издавачот	Editor- in -chief
Зоран Петровски	Zoran Petrovski
подготовка на изложбата и предговор	Organization of the exhibition and preface
Лилјана Неделковска	Liljana Nedelkovska
асистент на проектот	project assistent
Александар Милев	Aleksandar Milev
превод на англиски	translation into English
Филип Корженски	Filip Korzenski
слајдови:	slides
Румен Ќамилов (SCCA-Скопје)	Rumen Camilov (SCCA-Skopje)
ликовно решение	lay-out
Искра Димитрова	Iskra Dimitrova
Ладислав Цветковски	Ladislav Cvetkovski
графичка подготовка : Скенпоинт /	printed by Skenpoint /
печати: Лауренс Костер, Скопје	Lourens Coster, Skopje
тираж: 500	500 copies

Министерство за култура

SCCA

печатењето на каталогот го овозможија:
Сорос Центар за современи уметности-Скопје
Скенпоинт, Лауренс Костер, Скопје
Министерство за култура на Република Македонија

медиумски покровител
А1 телевизија

СПОНЗОРИ на проектот:
УПА - Ентерпрајз, Скопје; Мермерен комбинат Прилеп; Органско хемијски комбинат "Наум Наумовски-Борче", Скопје; Парфимерија "Дионис", Скопје;
Козметички салон "Круна", Скопје

Авторката и МСУ-Скопје им ја изразуваат својата благодарност за помошта при реализацијата на проектот на SCCA-Скопје, Александар Милев, Љупчо Палевски, Игор Сековски, Искра Поповска, Богдан Грабулески, Сашо Петков, Бернард Нешиќ, Горан Чумлиевски и Оливер Кузевски

CIP - Каталогизација во публикација Народна и универзитетска библиотека "Климент Охридски" - Скопје

73/5.036(497.17) (06.064)Димитрова, И.

ДИМИТРОВА, Искра
Memento mori : Музеј на современата уметност, Скопје, 8.5.-9.6.1997/Искра Димитрова ; [предговор Лилјана Неделковска; асистент на проектот Александар Милев ; превод на англиски Филип Корженски ; слајдови Румен Ќамилов-Сорос Центар за современи уметности-Скопје; ликовно решение Искра Димитрова и Ладислав Цветковски]. - Скопје : Музеј на современата уметност, 1997. - [16]стр. : илустр. во боја; 29 см.
Тираж 500. - Текст на мак. и анг. јазик

ISBN 9989-703-08-6